

NED. MAATSCHAPPIJ TOT BEVORDERING DER TANDHEELKUNDE

LIJST VAN CANDIDAAT-LEDEN

Eventueele bezwaren moeten binnen vier weken worden ingediend bij den Secretaris der Maatschappij. — (art. 2 H.R.).

- J. L. Krom Jr., Maartensdijk, (Afdeeling Utrecht).
Mevr. E. Lievendag,
Amsterdam, (Afdeeling Amsterdam).
H. J. Westerop, Kampen, (Afdeeling Overijssel).
G. Raadsma, Hoorn, (Afdeeling Noord-Holland).
J. A. H. Heydendael,
Maastricht, (Afdeeling Limburg).
E. M. van Riel, Utrecht, (Afdeeling Utrecht).
O. P. N. Clinge Doorenbos,
Numansdorp, (Afdeeling R'dam en O.).
J. M. van Driest,
Alblasserdam, (Afdeeling R'dam en O.).
-

LIJST VAN NIEUWE LEDEN

Als *nieuwe* leden zijn aangenomen :

- J. C. v. d. Veur, Weurden 3, Winterswijk.
A. Jongsmā, 1e Barendrechtscheweg D 471, Barendrecht.
W. B. Huisman, Schotslaan 4, Ter Apel.
J. J. v. Trotsenburg, Kersbergenlaan 21, Zeist.
A. J. D. van Kalken, Olympialaan 55, Amsterdam-Z.
P. van Maaren, Voorstraat 271 rd., Dordrecht.
Lourens Bosch, Rijnsburgerweg 2, Leiden.
J. P. A. Brand, Papenstraat 6, Leiden.
H. J. Reekers, Breestraat 87, Leiden.
J. W. Stapel, Stationsweg 10, Leiden.
A. G. J. Terpstra, Hooigracht 34a, Leiden.
J. O. Tromp, Rapenburg 43, Leiden.
-

MEDEDEELING AAN DE LEDEN DER MAATSCHAPPIJ.

Hierbij hebben wij de eer U mede te deelen, dat het resultaat van het per 24 Maart j.l. gehouden referendum is geweest, dat 15 stemmen zijn uitgebracht tegen verlenging van Bindend Besluit Ia en 16 stemmen tegen verlenging van Bindend Besluit Ib, zoodat *beide Bindende Besluiten per 1 April 1941 ongewijzigd voor 5 jaar zijn verlengd.*

Namens het Hoofdbestuur,

J. A. SALOMONS, Secretaris.

NOODCOMITÉ-1940 TOT STEUN VAN DOOR DEN OORLOG
GETROFFEN COLLEGA'S.

6e Verantwoording der op de postgirorekening der Ned. Mij. tot Bevordering
der Tandheelkunde ontvangen giften in chronologische volgorde van binnenkomen.

vanaf 1 Maart 1941 tot en met 31 Maart 1941.

(vervolg)

Zie pag. 246 (Maart 1941)	Transport . f	44.548,66
J. v. d. V.	Den Haag	20,—
G. C. S.	Sliedrecht	50,—
R. J. H.	Twello	4,—
C. J. D. v. d. A.	Den Haag	25,—
J. A. M. d. D.	Den Haag	10,—
Mej. A. C. A.	Wormerveer	25,—
G. H. B.	Oldenzaal	3,—
J. W. v. K.	Den Haag;	20,—
M. R.	Den Haag	10,—
J. v. d. V.	Den Haag	20,—
B. H. S.	Santpoort	5,—
A. v. N. H.	Utrecht	50,—
Ph. J. P.	Wassenaar	10,—
C. v. V.	Badhoevedorp	10,—
J. C. v. d. V.	Eindhoven	25,—
R. J. H.	Twello	4,—
M. R.	Den Haag;	10,—

Ontvangen per postgiro Ned. Mij. t. Bev. d. Tandh. f 44.849,66

Ontvangen door L. A. Henry:

R. J. v. D.	Rotterdam f	25,—
M. v. D.	„	25,—
Th. C. E.	„	50,—
L. A. H.	„	500,—
A. J. A.	„	50,—
H. C. K.	„	500,—
H. L. d. L. v. W.	„	10,—
A. H. A. v. d. M. d. B.	„	25,—
J. J. P.	„	20,—
J. D. T.	„	500,—
Kr. V.	„	500,—
P. B.	„	100,—
Cl. M.	„	100,—
H. H. V.	„	500,—
Adr. J. H.	„	200,—
W. d. Vr.	„	100,—
J. J. Th. P.	„	25,—
H.E.E. (obl. Ned. 3-3½ %)	„	500,—
P.N.B.	„	200,—

In totaal derhalve aan giften ontvangen f 48.779,66

Tot en met 31 Maart 1941 is hiervan uitgekeerd aan getroffen collega's	-	29.017,50
Beschikbaar saldo op 1 April 1941	f	19.762,16
Bovendien heeft het Nood-Comité toezeggingen ontvangen van giften ten bedrage pro resto		
per administratie N. M. t. B. d. T.	f	8.312,50
per L. A. Henry	-	1.670,—
	f	9.982,50

en nog financiële verplichtingen op zich genomen voor 1941 tot een uit te keeren bedrag van circa f 1.500,—.

De 7e verantwoording, betrekking hebbende op giften, ontvangen na 31 Maart 1941, wordt in een volgend nummer gepubliceerd.

VERKORTE NOTULEN

van de Zeven en Twintigste Jaarvergadering (drie en veertigste Algemeene Vergadering) van de Nederlandsche Maatschappij tot Bevordering der Tandheelkunde, op Zaterdag 8 Februari 1941, 's namiddags 4 uur en op Zondagochtend 9 Februari 1941 om 10 uur in het Jaarbeurs-restaurant, te Utrecht.

De agenda is opgenomen in het Januari-nummer.

Voorzitter: B. J. B r u g m a n.

Aanwezigen: volgens presentielijst.

I. ZITTING VAN ZATERDAGMIDDAG 4 UUR.

1. *Opening.*

De V o o r z i t t e r. Dames en Heeren! Slechts met een zeer kort woord zal ik deze vergadering openen. Niet, dat er niet veel te zeggen zoude zijn, maar zeer onvoorziene omstandigheden nopen ons tot de grootste beperking.

Een belangrijk en bewogen jaar is verstreken. De oorlogsfakkelt heeft ook in ons land gebrand. Ook onzen kringen is het leed niet gespaard gebleven. Enkele slachtoffers zijn gevallen en wij gedenken hen met rouw en droefenis. Deernis hebben wij met de naastbestaanden, die wij kracht en sterkte toebidden om dit smartelijk verlies met berusting te dragen.

Nog meer rampspoeden hebben ons getroffen. Een betrekkelijk groot aantal collegae verloren have en goed. Vooral te Rotterdam werden in dit opzicht zware verliezen geleden. Bekend moge worden verondersteld, wat zoowel door collegae ter plaatse, alsook in den lande voor deze slachtoffers werd gedaan. Moreel en materieel eenige malen geholpen, zal niettemin de opbouw der practijk voor velen hunner nog met aanzienlijke moeilijkheden gepaard gaan. Dat ook deze moeilijkheden geleidelijk overwonnen mogen worden, is onze oprechte wensch.

Nog is het einde van den oorlog niet aangebroken en dus zullen ook de mogelijkheden van nog meer onheilen niet uitgesloten zijn. Wij hopen vurig, dat verdere last en schade tot de kleinst mogelijke proporties zullen beperkt blijven en dat wij in staat zullen zijn, ook eventueel nieuwe schokken in onze gelederen te kunnen opvangen.

Veel is in ons land na 14 Mei veranderd en veel zal nog mettertijd veranderen. Deze veranderingen zullen ook de tandheelkunde niet onberoerd laten. Wij dienen ons hiervan ernstig rekenschap te geven en onze gedragingen en handelingen dienovereenkomstig te bepalen.

Het programma der Maatschappij, sinds jaren gericht op betere en doelmatiger tandheelkundige behandeling van de breede lagen der bevolking en op het verwezenlijken van mogelijkheden om de verschillende lagen ook binnen het tandheelkundig bereik te brengen, zal ondanks veranderde tijdsomstandigheden weinig verandering behoeven. De wegen zijn voldoende uitgestippeld, langs welke dit in tandheelkundigen zin het doeltreffendst kan geschieden. Veranderde sociaal-economische verhoudingen zullen er toe leiden, dat juist dit programma, met behoud van onze bekende principes, thans in hoge mate actueel zal worden en nog meer dan vroeger dringend om uitvoering vraagt.

Steun van de overheid is hierbij onontbeerlijk en deze steun zal des te gereeder verleend worden, als ook bij die overheid het inzicht veld wint, dat naast belangen van volksgezondheid ook economische belangen van de bevolking op het spel staan, die in het gedrang zijn. Consequente uitvoering dier plannen vereischt intensieve organisatorische bemoeiingen en verhoogde krachtsinspanning onzerzijds. Indien deze plannen een redelijke kans van slagen willen hebben, zal het ook noodzakelijk zijn, dat de Maatschappij zich intern reorganiseert en krachten concentreert om tegen een dergelijke taak toch opgewassen te zijn, om ook in de toekomst die vooraanstaande plaats te blijven innemen, die zij in het verleden met zoo-veel moeite heeft weten te veroveren.

Het is niet onze bedoeling op het oogenblik uit te weiden over hetgeen in onze vierjarige bestuursperiode is tot stand gekomen. Wij zijn ervan overtuigd, dat naast het vele, dat is bereikt, nog veel, zeer veel moet worden gedaan.

Dat onze wegen niet altijd over rozen zijn gegaan en ook in de toekomst niet zullen gaan, willen wij niet ontkennen. Met taaie volharding echter zullen wij verder arbeiden, met slechts het doel voor oogen: de belangen van Maatschappij en tandheelkunde in alle opzichten te dienen.

Gerugsteund door Uw vertrouwen, hetwelk primair, noodzakelijk en stimulerend voor vruchtbaar werk van bestuurderen is, hebben wij getracht, ons zoo goed mogelijk van onze zware taak te kwijten. Wij zijn bereid deze taak te blijven vervullen, indien Gij ons daartoe wederom zult uitverkiezen. Naast het vertrouwen, waaraan Gij daardoor uiting zult geven, zal ook Uwe medewerking, welke Gij in de afgelopen jaren zoo gul, onbaatzuchtig en intensief hebt willen verleen, en waarvoor wij U zoo van harte dankbaar zijn, onontbeerlijk zijn. Zonder deze medewerking kunnen wij evenmin onze taak naar behooren uitvoeren en vruchtbaar werk verrichten.

Het is geenszins de bedoeling om met deze woorden eenige vaak gebruikte of misbruikte algemeenheden te verkondigen of om ons aan fraseologie te buiten te gaan. Integendeel, ze zijn zeer ernstig gemeend tot U gericht, in de veronderstelling, dat ze begrepen en ter harte genomen zullen worden.

In het vertrouwen, dat zij ook de uitwerking mogen hebben, die wij er redelijkerwijze ook van mogen verwachten, open ik deze vergadering. (Applaus).

2. *Notulen en Ingekomen stukken.*

(De verkorte notulen der 41e en 42e Alg. Verg. zijn opgenomen in het Tijdschrift voor Tandheelkunde van Mei en December 1940).

De Voorzitter. Wenscht een der leden hierover een op- of aanmerking te maken?

Zoo niet, dan zijn deze notulen gearresteerd met dank aan den secretaris.

De Secretaris. Bericht van verhindering is binnengekomen van eenige collegae wegens ziekte.

Voorts is binnengekomen een schrijven van collega H y e n g a, uit Leeuwarden, dat behandeld kan worden bij punt 16 van de agenda en dat betrekking heeft op het Bindend Besluit.

3. *Jaarverslag van den secretaris H.B.*

De Secretaris. Dames en heeren. Toen ik mijn vorig jaarverslag beëindigde met den wensch, dat ons dierbaar vaderland bespaard mocht blijven van de rampen van een alles vernietigenden wereldkrijg en de hoop uitsprak in het volgend jaarverslag met vreugde en dankbaarheid te kunnen vermelden, dat zich in het jaar 1940 de verbroedering der volkeren zou hebben voltrokken, kon niemand voorzien, dat inplaats daarvan op den 10en Mei van dit jaar ons land in dezen ontzettenden oorlog zou worden meegesleept.

Naast de groote materiele schade, die velen onzer collega's behalve te Rotterdam, ook in andere plaatsen heeft getroffen, verloren twee onzer vakbroeders hierbij het leven. Collega M. S o n viel als slachtoffer van het oorlogsgeweld te Rotterdam en collega G. G ö p p i n g e r liet het leven op het slagveld bij het vervullen van zijn vaderlandschen plicht.

Het is U bekend, hoe terstond na deze gebeurtenissen onze Maatschappij onder de energieke leiding van zijn voorzitter, het initiatief nam om te trachten door het verzamelen van gelden de getroffen collegae eenigszins schadeloos te stellen.

Hoewel de opbrengst dezer inzameling niet aan de oorspronkelijk gestelde verwachtingen heeft beantwoord, past het toch een woord van dank en hulde te brengen aan hen, die door het brengen van vrij groote financieele offers, het daartoe ingestelde Comité Noodfonds 1940 in staat hebben gesteld den getroffen collegae zooveel mogelijk hulp te verleen.

Reeds in Mei 1939 werd door de Maatschappij een Crisis-commissie ingesteld, bestaande uit de heeren B r u g m a n, V a n H a s s e l t en N o r d, die tot taak kreeg, geheel autonoom alle maatregelen te beramen, die, in verband met de te verwachten crisis-omstandigheden, noodig zouden blijken. Haar eerste taak was het organiseren van cursussen voor de behandeling van kaakfracturen in samenwerking met het „Roode Kruis". Door vele collegae werd aan dezen cursus deelgenomen, zoodat

bij het uitbreken van den oorlog een groot aantal collegae klaar stond, deze oorlogstaak te vervullen.

Op de verdere werkzaamheden der crisiscommissie hoop ik straks nader terug te komen.

Het spreekt wel vanzelf, dat de groote gebeurtenissen van dit afgelopen jaar ook hun stempel hebben gedrukt op den gang van zaken in onze Maatschappij.

Niettegenstaande deze moeilijke tijden steeg het ledental, dat aan het einde van het vorige jaar 1067 bedroeg, op 1 Januari 1941 tot 1157, als volgt over de afdeelingen verdeeld:

Afdeeling Amsterdam	138 leden
„ N.-Holland	103 „
„ 't Gooi en omstreken	48 „
„ Den Haag en omstreken	169 „
„ Rotterdam en omstreken	146 „
„ Utrecht	111 „
„ N. Brabant—Zeeland	109 „
„ Limburg	52 „
„ Gelderland	120 „
„ Overijssel	67 „
„ N. Nederland	54 „
„ Friesland	36 „
„ Ned. Indië	4 „

1157 leden

Onze Maatschappij werd dit jaar zwaar getroffen door het verlies van niet minder dan 10 leden door overlijden, nl. Dr. N. H. Cohen, Dr. E. Sanders, Mevr. H. M. van Eekelen-Broers, Dr. Berthold de Beer, D. Frenkel, Mevr. L. A. van Lier, allen te Amsterdam, H. Dijkmeester, te Den Haag, M. Son te Rotterdam, Dr. J. A. W. van Loon te Utrecht en M. Feenstra te Groningen. Ik verzoek U te hunner nagedachtenis U een oogenblik van Uw zitplaats te verheffen.

Door bedanken verloren wij 8 leden, zoodat, deze verliezen in aanmerking genomen, dit jaar het ledental der Maatschappij met 108 is toegenomen.

In den loop van dit jaar hebben ook meerdere leden hun 25-jarig ambts-jubileum mogen herdenken. Dr. G. H. Witthaus herdacht zijn gouden ambtsfeest en Dr. M. J. F. Schutte te Haarlem en J. J. Griffijn te Zeist hun 40-jarig jubileum.

Al deze jubilarissen bieden wij van deze plaats onze oprechte gelukwenschen aan, in de hoop, dat zij nog vele jaren in goede gezondheid voor onze professie en hunne gezinnen gespaard mogen blijven.

Het D.B. had in dit afgelopen jaar een zware en verantwoordelijke taak te vervullen. Op zijn verzoek verleende het Hoofdbestuur aan het D.B. machtiging al die maatregelen te treffen, die in verband met de

bijzondere tijdsomstandigheden, waarin vaak snel veel besluiten moesten worden genomen, noodig mochten blijken.

Het D.B. kwam 14 maal in vergadering bijeen, terwijl bovendien nog meerdere besprekingen met verschillende commissies en andere instanties werden gehouden.

Het D.B. leed een gevoelig verlies door het vertrek van collega H. L o e b naar het buitenland. Inmiddels is in deze vacature voorzien door de benoeming van collega H. C. K r a n e n b u r g te Rotterdam.

Het zal U duidelijk zijn, dat het D.B. vaak voor moeilijke en belangrijke beslissingen kwam te staan en alvorens deze te nemen, enkele malen daarover het oordeel vroeg van de Eereleden onzer Maatschappij.

Niemand beter dan het D.B. kan beoordeelen welk een enorme werk- en stuwkracht van onzen Maatschappij-voorzitter is uitgegaan. Immer stond hij op de bres om onze Maatschappij-belangen te behartigen, ten koste van enorm veel tijd en inspanning en hij voerde ettelijke besprekingen met de Nederlandsche, zoowel als met de Deutsche autoriteiten, waarvoor wij hem niet genoeg erkentelijk en dankbaar kunnen zijn. Gaarne breng ik collega B r u g m a n daarvoor, ook uit Uw aller naam, oprecht dank en hulde.

Het is mij een behoefte de prettige en vriendschappelijke samenwerking in het D.B. te memoreeren, waardoor een vlotte afhandeling van zaken mogelijk was.

Het Hoofdbestuur vergaderde dit jaar drie maal en wel op 6 en 7 Januari te Amsterdam, ter voorbereiding der vorige Jaarvergadering, op 24 Augustus te Utrecht ter bespreking van enkele gebeurtenissen in verband met de bijzondere omstandigheden en op 21 en 22 December te Amsterdam ter voorbereiding dezer Jaarvergadering.

Aan het einde van het jaar hebben in de samenstelling van het H.B. eenige wijzigingen plaats gehad, doordat door de afdeling Amsterdam collega L o e b werd vervangen door B a a n d e r s; door de afdeling Rotterdam en omstreken v. d. M e i j d e B i e door K r a n e n b u r g en door de afdeling Noord Nederland, Rodermond door Borggreve

Algemeene vergaderingen.

De 26e Jaarvergadering werd op 3 en 4 Februari te Utrecht gehouden in het Jaarbeursgebouw.

Naast de behandeling der gebruikelijke agendapunten en de jaarverslagen, werden voorzitter en leden van den Raad van Beroep herkozen, terwijl wegens tusschentijds aftreden van collega A. v. d. M e i j d e B i e als lid der C.Z.C. in zijn plaats werd gekozen collega S. H. Z o n d e r v a n t e D e v e n t e r.

Vervolgens werd op verzoek van den Directeur van het Incasso bureau en op voorstel van het H.B. dit bureau met ingang van 1 Juni 1940 opgeheven.

Een voorstel van de afdeling Rotterdam en Omstreken, tot wijziging van het Besluit 1936 inzake waarnemingen vóór en door niet-leden der Maatschappij, werd aangenomen.

Nadat vervolgens de heer J a n V i s s e r een inleiding had gehouden

over ontstaan, doel en werkwijze der Vereeniging voor Opleiding in de Tandtechniek en een voorstel der afdeling Friesland inzake de mobilisatie niet werd aangenomen, deed de Crisis-commissie, bij monde van collega Noord, mededeelingen over haar werkzaamheden.

In verband met de tijdsomstandigheden werd de zomervergadering afgelast en in plaats daarvan, op 9 November, een buitengewone algemeene vergadering te Utrecht gehouden, in samenwerking met de Vereeniging van Nederlandsche Tandartsen.

Het programma was geheel gewijd aan de sociale Tandheelkunde. Nadat collega J. N. Tek enbroek, namens de afd. Utrecht, een inleiding, als welkomstrede, had uitgesproken, waarin hij een bespiegeling gaf over de wijze, waarop het prestige der tandheelkunde kan en moet worden vergroot, hield collega H. C. Kranenburg een causerie over: het N.P.P. rapport in de Sociale Tandheelkunde en collega W. van Eupen over: Eenige cijfers en verhoudingen bij Ziekenfondsbehandeling volgens het N.P.P. rapport.

De Jaarverslagen der afdelingen, die als gewoonlijk in het Januari-nummer van het Tijdschrift voor Tandheelkunde in extenso zijn opgenomen, geven geen aanleiding tot het maken van opmerkingen of het doen van bijzondere mededeelingen.

Een uitzondering wil ik maken voor het verslag der afdeling Utrecht, die in dit afgelopen jaar een zeer toe te juichen activiteit heeft ontwikkeld ten opzichte van verschillende vraagstukken de Sociale Tandheelkunde betreffende.

De Commissie-verslagen staan dit jaar sterk in het teken der bijzondere tijdsomstandigheden. Zij munten wel zeer uit door korthed.

Daar ook deze verslagen in het Januari-nummer van het Tijdschrift voor Tandheelkunde zijn opgenomen kan ik mij beperken tot het vermelden van enkele punten.

De Commissie tot beheer van het Steunorgaan. Door de ramp, die Rotterdam getroffen heeft, zijn de bescheiden van den penningmeester van het Steunorgaan verloren gegaan, zoodat deze niet in staat was een financieel verslag te maken. Met behulp van den accountant onzer Maatschappij wordt getracht een nieuwe financieele opzet samen te stellen, waarover te zijner tijd verslag zal worden uitgebracht. Het verslag van den secretaris geeft geen aanleiding tot het doen van bijzondere mededeelingen. Alleen wil ik de leden der Mij., die nog geen contribuant van het Steunorgaan zijn, opwekken, zich alsnog daarvoor op te geven. In deze moeilijke tijden is veel geld noodig, om den gevraagden steun te kunnen verleenen.

De directeur van het Bemiddelingsbureau voor waarneming en assistentie in de practijk, collega R i d d e r i n g, heeft op 1 Januari 1941 zijn functie neergelegd en heeft het H.B. collega G. D e k k e r, assistent aan het Tandheelkundig Instituut te Utrecht, bereid gevonden, hem in deze functie op te volgen. Gaarne zeggen wij collega R i d d e r i n g dank voor de wijze, waarop hij gedurende vele jaren de leiding van dit bureau met succes heeft gevoerd.

De Centrale Commissie voor Schooltandverzorging heeft, niettegenstaande den oorlogstoestand, een groote activiteit ontplooid. Niet alleen, dat zij, daarbij

gesteund door den Maatschappij-voorzitter, de richtlijnen voor de Schooltandverzorging heeft ontworpen, die door het H.B. werden goedgekeurd en thans reeds, na enkele wijzigingen, door den Centralen Raad voor Sociale Tandheelkunde zijn uitgegeven, doch daarnaast werd door de Centrale Commissie voor Schooltandverzorging een enquête gehouden onder de afdelings-commissie voor Schooltandverzorging ter verzameling van de gegevens betreffende schooltandverzorging uit het geheele land.

Verder ontwierp deze commissie een commissiereglement en een instructie voor de afdelingscommissies, die beide door het H.B. werden goedgekeurd en gaf zij leiding aan de besprekingen met de Afdelings commissie voor Schooltandverzorging om te komen tot het invoeren van Schooltandverzorging in de provincie Utrecht.

Tenslotte moet ik U nog mededeelen, dat collega P a e s i door den Centralen Raad voor Sociale Tandheelkunde, op voordracht van het D.B., werd benoemd tot Inspecteur voor de Schooltandverzorging.

Ook de kleutertandverzorging vroeg de aandacht van het D.B., zoodat een gereorganiseerde commissie voor kleutertandverzorging onder leiding van collega P a e s i, met Mevr. L i n d e B e e r v a n E s s e n als secretaresse en Mej. d e R u y t e r aan het werk moest worden gezet om ook richtlijnen voor de kleutertandverzorging te ontwerpen. Deze richtlijnen, die in zeer korten tijd werden samengesteld, waarvoor de commissie een woord van hulde toekomt, werden door het H.B. reeds goedgekeurd, behoudens goedkeuring door deze Algemeene Vergadering. Door het H.B. werd collega D u y z i n g s als 4e lid nog aan deze commissie toegevoegd.

De Onderwijs- en Examen-commissie. Uit het jaarverslag der O.- en E.-Commissie wil ik de volgende drie punten naar voren brengen:

- 1e. dat de commissie, in overleg met D.B. en H.B., voor de examens de volgende wenschen heeft opgesteld: een tandheelkundig candidaatsexamen, een tandheelkundig doctoraal-examen, een tandarts-examen en het jus promovendi, terwijl de opleiding belangrijk zal worden verbreed en verdiept.
- 2e. dat ook het College van Lectoren, zooals bij de besprekingen is gebleken, het in groote lijnen eens is met het standpunt der Mij.
- 3e. dat is ingesteld een Staats-Commissie, waarin, naast verschillende medische Hoogleraren en andere autoriteiten, het college van Lectoren, zoowel als onze Mij. door twee leden zal zijn vertegenwoordigd.

Voor de verdere bijzonderheden verwijs ik U naar het verslag, dat in extenso is opgenomen in het Januari-nummer van het Tijdschrift voor Tandheelkunde.

De Commissie voor de Nazorg ontwierp richtlijnen voor de Nazorg, die echter nog als een voorloopig project zijn te beschouwen en als zoodanig door het H.B. zijn goedgekeurd.

De Centrale Ziekenfonds Commissie werd in samenstelling gewijzigd, doordat collega V a n E u p e n als voorzitter optrad en collega P a e r l voorloopig het secretariaat op zich nam.

De C.Z.C. uit weer de klacht, dat de ziekenfondstandartsen nog steeds verzuimen geregeld hun verrichtingsstaten in te zenden. Hopelijk zal daarin dit jaar verbetering komen.

De Commissie voor Beroepsethiek en de Polikliniek-Commissie hadden niets bijzonders te vermelden.

De Tandtechnische Ordenings Commissie heeft haar werkzaamheden ook eenigszins moeten beperken, maar de Contact-commissie heeft, behoudens een korte onderbreking, haar vergaderingen geregeld maandelijks kunnen houden.

Op verzoek van de C.C. werd door het D.B. een enquête gehouden onder de leden der Maatschappij ten behoeve van de registratie der tandtechnici en de controle op de tandtechnische ordeningsmaatregelen. Deze enquête is een groot succes geweest, daar op 8 na alle leden der Maatschappij hun vragenlijst behoorlijk beantwoord hebben ingezonden, waardoor de C.C. over zeer belangrijke gegevens de beschikking heeft gekregen.

Door maatregelen genomen door het bestuur der V.L.H.T., dreigden zich moeilijkheden voor te doen in de samenwerking tusschen de V.L.H.T. en onze Maatschappij; doch dank zij het energiek en tactvol optreden van den voorzitter der C.C., collega Jan Visser, laat het zich aanzien, dat deze spoedig uit den weg zullen zijn geruimd.

De commissie voor mededeelingen aan de Pers heeft verschillende opvoedende artikelen, de tandheelkunde betreffende, in dag- en weekbladen gepubliceerd. In opdracht van het D.B. heeft zij een brochure samengesteld, getiteld „Doel en Werk van de Nederlandsche Maatschappij tot Bevordering der Tandheelkunde”, welke brochure thans is verschenen en aan de leden der Maatschappij is toegezonden, alsook aan de tandheekkundige studenten van het laatste studiejaar. De commissie eindigt haar verslag met de opmerking, dat haar werk door nog veel meer collegae kan worden gesteund door het toezenden van voor publicatie geschikte populaire artikelen.

„Last not least” *de Crisis-Commissie*. Zooals ik reeds memoreerde, werd, met vooruitziende blik, reeds in Mei 1939 een crisis-commissie in het leven geroepen, die in het begin van dit jaar de cursussen voor behandeling van kaakfracturen organiseerde. Verder werden door de commissie pogingen in het werk gesteld om de moeilijkheden, verbonden aan het verkrijgen van „zakenverlof” voor onze gemobiliseerde collegae zooveel mogelijk te verlichten.

Ook werden lijsten aangelegd van collegae, die zich voor waarneming beschikbaar stelden en werden normen vastgelegd voor de daaruit voortvloeiende financiële verplichtingen.

De voorziening van het materiaal benodigd voor het leggen van kaakverbanden had evenzeer de bijzondere aandacht der commissie.

Toen kwam de fatale datum van 10 Mei, die het oorlogsgeweld ook over ons land bracht.

Gelukkig kon geconstateerd worden, dat het aantal gevallen van kaakverwondingen betrekkelijk gering is geweest, zoodat slechts in weinig plaatsen de hulp van de daarvoor aangewezen collegae is ingeroepen.

Na beëindiging van dezen korten, doch hevigen strijd is het werk door de commissie voortgezet, al waren de problemen van geheel anderen aard.

In de eerste plaats vroeg de kwestie van distributie van goud, benzine

en zeep de aandacht der commissie en werden pogingen gedaan de omstandigheden voor de tandartsen zoo gunstig mogelijk te maken.

Den dag na de catastrofe te Rotterdam, nam de crisiscommissie het initiatief om, met een reeds gevormd comité van Rotterdamsche collegae, een hulpverleening op groote schaal te organiseren. Ter inzameling, distributie en beheer van gelden ter leniging van den grootsten nood werd een comité in het leven geroepen onder voorzitterschap van collega v. H a s s e l t, welk „comité noodfonds 1940" de voldoening mocht smaken, dat een bedrag van $\pm f$ 50.000,— werd bijeen gebracht of toegezegd, waaruit reeds tot tweemaal toe uitkeeringen zijn gedaan aan getroffen collegae, zoodat althans de grootste nood kan worden gelenigd.

Hoewel vele collegae zich aan deze steunverleening onttrokken, mag zeker wel een woord van dank gericht worden tot de collega's, die op zoo treffende wijze hun collegialiteit en offervaardigheid hebben getoond door het schenken van kleine en grootere bijdragen.

Tenslotte werden in October van dit jaar door den „Reichszahnärztführer" besprekingen gevoerd met onze Maatschappij, waarbij een regeling tot stand kwam voor de tandheekkundige hulpverleening aan hier woonachtige gezinnen van in Duitschland werkende Nederlanders, die in de Deutsche „Krankenkassen" zijn opgenomen en aan de alhier woonachtig Duitsche burgers, voor zoover deze, recht hebben op ziekenfondshulp, voortvloeiende uit hun lidmaatschap der „Krankenkassen".

Aan de leden der Maatschappij werd een circulaire gezonden, om zich voor deze hulpverleening beschikbaar te stellen, waarvoor 600 collegae zich aanmeldden.

Na hetgeen ik U hier heb medegedeeld zal het U duidelijk zijn, dat de crisis-commissie in het afgelopen jaar een zware taak te vervullen heeft gehad, zoodat ik, zeker ook uit Uw aller naam, deze commissie hartelijk dank en hulde mag brengen voor de uitstekende wijze, waarop zij de belangen onzer Maatschappijleden heeft behartigd.

Tenslotte wil ik U nog mededeelen, dat de Reorganisatie-Commissie, in Mei 1939 ingesteld, om na te gaan of in de organisatie en werkwijze der Maatschappij wijziging dient te worden gebracht, met haar werkzaamheden vóór 10 Mei van dit jaar een goed deel was gevorderd.

De gebeurtenissen daarna deden echter de vraag rijzen, of, onder deze omstandigheden, met deze werkzaamheden moest worden voortgegaan. Het D.B. meende voorloopig een afwachtende houding te moeten aannemen en de werkzaamheden tot een nader tijdstip te moeten opschorten.

In de laatstgehouden H.B.-vergadering (eind December) werd de noodzakelijkheid gevoeld deze werkzaamheden onder de huidige omstandigheden thans weder te hervatten en zoo spoedig mogelijk aan de Algemeene Vergadering voorstellen voor te leggen.

Dit is met groote voortvarendheid geschied, zoodat U thans reeds op deze vergadering uitvoerige mededeelingen over deze reorganisatieplannen zullen worden gedaan, waardoor het mogelijk zal zijn, dat ook in de toekomst, onze Maatschappij haar belangrijke en verantwoordelijke taak naar behooren zal kunnen blijven vervullen.

Hiermede, dames en heeren, ben ik gekomen aan het einde van mijn jaarverslag. Laat ik besluiten met de hoop uit te spreken, dat in dit komende jaar de vrede zal gesloten worden, met herstel van rust en welvaart voor deze zoo geteisterde wereld.

Met een woord van oprechten dank aan allen, die in welke functie ook, aan de werkzaamheden onzer Maatschappij hebben deelgenomen en in het vertrouwen, dat alle leden, vooral in deze moeilijke tijden, schouder aan schouder zullen staan, betuig ik U mijn erkentelijkheid voor de aandacht, waarmede Gij dit verslag wel hebt willen aanhooren.

Ik heb gezegd.

De voorzitter. Heeft iemand naar aanleiding van dit verslag iets op te merken?

Zoo niet, dan mag ik den secretaris wel bedanken voor zijn uitgebreid, keurig verzorgd jaarverslag.

4. *Jaarverslag van den penningmeester.*

De heer E d e l. M. de V. Als steeds heb ik in eerste instantie niets te voegen aan hetgeen in bijlage IA is gepubliceerd.

De voorzitter vraagt of iemand naar aanleiding van dit verslag iets heeft op te merken.

Nadat de penningmeester enkele vragen heeft beantwoord, zegt de voorzitter hem dank voor zijn verslag en verzoekt den secretaris het verslag van den accountant voor te lezen.

De secretaris leest het verslag van den accountant voor, waaruit blijkt, dat de administratie op uitstekende wijze is gevoerd.

De voorzitter vraagt of iemand iets heeft op te merken naar aanleiding van dit verslag.

Zoo niet, dan zeg ik den accountant dank voor de keurige wijze, waarop hij ons ieder jaar een verslag over den financieelen toestand onzer Maatschappij uitbrengt.

4c. *Verslag van de verificatie-commissie.*

De S e c r e t a r i s. De verificatie-commissie heeft het volgende verslag ingezonden:

De ondergeteekenden verklaren als leden van de verificatie-commissie heden ten huize van den heer penningmeester de boeken en bescheiden door steekproeven gecontroleerd en in orde bevonden te hebben.

Zij stellen Uw vergadering voor, den penningmeester te dechargeeren, met dank voor de zeer nauwkeurige wijze, waarop de boekhouding gevoerd is.

w.g. VAN DER SLUIS
PLANTEYDT.

(applaus).

De Voorzitter. Het applaus bewijst, dat deze decharge hierbij wordt verleend.

Ik zou gaarne de woorden van dank willen onderstrepen, die de verificatie-commissie heeft uitgesproken. Inderdaad moet het werk van den penningmeester niet worden onderschat. Wat collega Edel een reeks van jaren en in het bijzonder in het afgelopen jaar heeft gedaan, ten aanzien van het financieel beheer onzer gelden en ten aanzien van de gelden van het Noodfonds is werkelijk een woord van lof en hulde volkomen waard.

(Krachtig applaus).

5. *Begrooting over het jaar 1941.*

De Voorzitter. Wenscht iemand algemeene op- of aanmerkingen te maken? Of heeft iemand een op- of aanmerking over bepaalde posten dezer begrooting?

Zoo niet, dan is deze begrooting goedgekeurd en hopen wij in 1941 met deze begrooting uit te zullen komen.

De Voorzitter. Ik heb verzuimd de verificatie-commissie een woord van dank te brengen en wil daarom de collega's, die er een paar avonden voor geofferd hebben om dit werk te doen, namens de vergadering danken. Ik zou hieraan willen vastknoopen:

6. *Benoeming van een verificatie-commissie voor het loopende jaar.*

Ik zou hiervoor willen uitnoodigen de heeren Roest, Toose en Bicknesse.

Aanvaarden deze heeren de benoeming?

(Allen nemen de benoeming aan).

7. *Jaarverslagen van de afdelingen.*

De Voorzitter. Wenscht iemand een opmerking te maken naar aanleiding hiervan?

Zoo niet, dan mag ik wel een woord van dank spreken tot de secretarissen der afdelingen en tot de afdelingsbesturen, die dit buitengewoon moeilijke jaar op hun post zijn blijven staan en voor zoover de omstandigheden het toelieten, hun werk zoo goed mogelijk hebben verricht.

8. *Jaarverslagen van de Commissies.*

De jaarverslagen der commissies worden zonder veel discussies aanvaard.

Alleen bij het jaarverslag van de Tandtechnische ordenings-Commissie en van de Pers-Commissie wordt door een der leden om inlichtingen gevraagd, die hem door den voorzitter worden gegeven.

De Voorzitter: Met het werk van de commissies is ook gemoeid de inspanning van de functionarissen daaraan verbonden. Ik geef U de verzekering, dat het werk voor vele dezer commissies, zeker in den afgelopen tijd, niet gemakkelijk is geweest. Ondanks groote moeilijkheden aan het reizen en vergaderen verbonden, hebben vele dezer commissies onverdroten doorgewerkt en zich maximale inspanning getroost.

Er blijven altijd wenschen op dit gebied — vooral van de C.Z.C. — die nog niet vervuld zijn geworden. Wij hopen echter geleidelijk in de toekomst ook op dit terrein meer te kunnen bereiken.

Namens de Maatschappij breng ik de commissie en haar leden oprechten dank voor hun activiteit, inspanning en opoffering van tijd voor het werk, waaraan zij zich gegeven hebben.

(Applaus).

13. *Bespreking van voorstellen tot reorganisatie der Maatschappij.*

Aangezien het H.B. op dit oogenblik voorstellen in behandeling heeft tot reorganisatie, leek het ons wenschelijk, nu de algemeene vergadering toch bijeen is en vele collega's uit alle deelen van het land aanwezig zijn, U alvast vertrouwd te maken met hetgeen het H.B. in dit opzicht heeft behandeld.

Collega **K r a n e n b u r g** zal zoo vriendelijk zijn, dit onderwerp in te leiden.

De heer **K r a n e n b u r g**, M. de V. De leden zullen het naar alle waarschijnlijkheid ietwat vreemd vinden, dat nu zij mij vandaag voor het eerst aan deze tafel zien zitten, mij is opgedragen over zulk een belangrijk onderwerp als de reorganisatie van de Maatschappij een inleiding te houden. Toch heb ik gemeend aan dit verzoek te moeten voldoen, om de eenvoudige reden, dat deze belangrijke reorganisatievoorstellen door mij het meest gezien kunnen worden zooals zij door U gezien zullen worden. Ik ben nu nog maar korten tijd lid van het H.B. en nog korter lid van het D.B. Ik ben eigenlijk ten opzichte van deze materie weinig voor ingenomen, was er weinig mee bekend en stond er enkele weken geleden tegenover, zooals U er nu tegenover staat. Ik wist niet eens, dat de reorganisatiecommissie, die eertijds was benoemd, al zoo ijverig aan het werk was gegaan en reeds tot 10 Mei 1940 zoo ijverig had gewerkt, dat zij al veel ingrijpende reorganisatieplannen gereed had.

Enkele weken geleden, in een H.B.-vergadering, kwam van collega **N o r d**, ons eerelid en oud-voorzitter der Maatschappij, die zoo ingewerkt is in alle Maatschappij-belangen en de geheele materie zoo goed kan overzien, een verzoek, om zoo snel mogelijk te probeeren onze Maatschappij aan te passen aan de tijdsomstandigheden, niet aan de omstandigheden, die door den oorlogstoestand hier zijn ontstaan, maar aan de tijdsomstandigheden op langeren termijn, tijdsomstandigheden, die het werk van onze Maatschappij zich zoozeer hebben doen uitbreiden en zoo veelomvattend hebben gemaakt. Collega **N o r d** is geen lid der Reorganisatiecommissie en het mag een buitengewoon gelukkige omstandigheid genoemd worden, dat hetgeen in deze dagen was opgekomen, volledig in overeenstemming was met het werk, dat de Reorganisatie-commissie reeds had geprojecteerd. Gezamenlijk met collega **N o r d** heeft de reorganisatiecommissie vergaderd en zij heeft naar aanleiding van een verzoek van het H.B. haar plannen bezien en een deel van wat zij reeds gereed had neergelegd in een rapport, dat zij bij het D.B. heeft ingediend.

Datzelfde rapport is hedenmiddag reeds in de H.B.-vergadering besproken, welke vergadering is voorafgegaan aan deze algemeene vergadering. Het zal U vermoedelijk gaan, zooals het mij gegaan is, n.l. U zult vragen, waarom dit alles toch noodig is; het gaat zoo goed, wij krijgen de diverse stukken op tijd, wij betalen ieder jaar onze contributie en wanneer wij moeilijkheden hebben, kunnen wij bij ons afdeeliningsbestuur aankloppen en wanneer wij grootere moeilijkheden hebben, kunnen wij ons wenden tot het D.B. of de centrale commissies; het gaat zoo prachtig, waarom is dus wijziging noodig? Gebeurt dit alleen, omdat er tegenwoordig zooveel gewijzigd wordt en dat de Maatschappij het dus als een modegril beschouwt en ook aan die wijzigingen wil deelnemen en mee wil doen om die Maatschappij grondig te wijzigen? Zoo is het niet! Bij aandachtige beschouwing is het wel bekend, dat reeds overstelpend veel door onze Maatschappij wordt verzet. Ik zal U enkele punten noemen, o.a. zooals in het Jaarverslag werd vermeld: het crisiswerk, inzake artikelen als benzine, goud, zeep enz. Enkele Maatschappij-leden geven hun geheele dagtaak er voor en besteden hun tijd aan het ziekenfondsvraagstuk, het tandtechnische ordeningsvraagstuk en voorzoover dit punt van belang is, voor onderhandelingen met de overheid, ten opzichte van de sociale tandheelkunde. Er zijn legio besprekingen gevoerd en het is gekomen tot de oprichting van een Centralen Raad voor Sociale Tandheelkunde, waarin een belangrijk deel van de schooltandverzorging is ondergebracht en waarbij, indien niet de grootst mogelijke voorzichtigheid wordt betracht, dit belangrijke sociale werk dreigt uit handen van de Maatschappij te worden genomen en aan onzen gezichtskring te worden onttrokken. Ik wil met enkele woorden wijzen op de buitengewoon heldere uiteenzetting van collega T e k e n b r o e k, waarbij wij korthedshalve, gelijk in het jaarverslag van den secretaris staat, mogen memoreeren, dat het om niet meer of minder dan om het prestige van de Maatschappij en handhaving der Maatschappij gaat. Daarom heeft het D.B. gemeend, dat, nu de Maatschappij in dien Centralen Raad voor Sociale Tandheelkunde vertegenwoordigd is, niemand minder dan de voorzitter der Maatschappij het secretariaat moest waarnemen, om toe te zien, wat in dien Raad plaats vindt ten opzichte van de schooltandverzorging en wat zal plaats vinden ten opzichte van de kleutertandverzorging. Daarvan getuigen ook punten 14 en 15 van de agenda. Bovendien worden herhaaldelijk door enkelen van onze Maatschappij-leden besprekingen gevoerd, o.a. ten opzichte van de belastingen, die tegenwoordig al meer en meer worden uitgebreid. Hier is duchtige voorlichting gewenscht. Het aantal besprekingen daarover gevoerd is overstelpend groot. Bovendien worden deze besprekingen zoo gevoerd, dat b.v. herhaaldelijk in den ochtend wordt getelefoneerd, of 's middags een onderhoud kan plaats vinden. Wanneer deze functionarissen van de Maatschappij dit werk naar behooren willen verrichten, is het noodig, dat zij zich in den geest geheel inleven in de materie en dat zij dan voor de moeilijkheid komen te staan, de belangen van de Maatschappij te behartigen. Het is zoo eenvoudig te zeggen: hij is toch functionaris en hij moet het toch doen. Zij komen echter voor de moeilijkheid, dat de overstelpende hoeveelheid werk niet kan worden behartigd, zooals

het moet en zooals wij gaarne zouden willen, speciaal voor de collega's, die niet zoo lang in de practijk staan. Indien zulk een collega nog niet het volle pond geeft, maar een deel van zijn tijd beschikbaar stelt voor zijn privé-omstandigheden — wat zijn goed recht is, omdat het een honoraire functie is en het niet mogelijk is daarvan te leven — staat men voor de moeilijkheid.

Het is dus zoo, dat deze Maatschappij zich in groote moeilijkheden bevindt. Het aantal onderhandelingen groeit met den dag. De zorg wordt steeds grooter, het reizen wordt moeilijker, zoodat het ook moeilijker wordt vergaderingen te beleggen en de H.B.-leden regelmatig ter vergadering bijeen te roepen. Dat moet gecentraliseerd worden, niet omdat centralisatie in den geest van den tijd staat, maar, omdat het werk door enkele personen moet worden uitgevoerd en het anders niet kan worden gedaan. Deze Maatschappij kan niet langer vergen, dat zij functionarissen heeft, die zich geheel belangeloos voor deze Maatschappij moeten geven en hun privé-omstandigheden verwaarlozen. De Maatschappij mag van die functionarissen, door hun dit werk op te dragen, geen misbruik maken.

Dat is het cardinale punt, van deze reorganisatievoorstellen. Ik kan U hieromtrent vertellen, dat het in de bedoeling ligt U een en ander omtrent deze nieuwe plannen mede te deelen, daarna alles aan de afdeelingen toe te zenden om daar uitvoerig te worden besproken, waarna de voorstellen teruggaan naar het H.B. De H.B.-vergadering zal dit alles weer bezien en er zal een algemeene vergadering op korten termijn volgen. Want het is noodzakelijk, dat deze toestand zoo snel mogelijk bezien wordt en deze reorganisatie snel wordt uitgevoerd. Gelijk gezegd, zullen in een apart te beleggen algemeene vergadering deze punten opnieuw ter sprake worden gebracht en, naar wij hopen, aangenomen worden, zoodat de reorganisatievoorstellen op korten termijn kunnen worden toegepast. Daarmee heeft de Maatschappij niet alleen gereorganiseerd, maar gebroken met de traditie, die sleur heet en gemaakt heeft, dat veel werk werd besproken en teruggezonden naar het H.B. of de afdeelingen en het balletje heen en weer werd gekaatst en het onderwerp na lang traineeren werd aangenomen of in het vergeetboek kwam. Daarom is het zoo belangrijk en in den geest van dezen tijd, die het beeld geeft van snel handelen, dat hier snel wordt gehandeld en een bespreking wordt gevoerd, die duidelijk zal maken, dat deze jaarvergadering in principe met deze reorganisatie accoord gaat.

De besprekingen zullen worden gevoerd aan de hand van enkele punten, die ik U zal noemen.

In de eerste plaats zal de Maatschappij een centraal punt, een centraal bureau stichten. In de tweede plaats zullen aan dit bureau worden verbonden twee functionarissen, die een volledige functie hebben in dienst van de Maatschappij. Mogelijk zal dit tweede punt Uw bevreemding wekken en zult gij zeggen: wat is dat massaal. Dat doet zoo aan, maar aan den anderen kant moet U weten, dat het niet zoo is, dat deze functionarissen zouden moeten zoeken in het archief van de Maatschappij of er misschien werk is, dat bewerking vraagt. Neen, het werk is er al en deze menschen zijn al heele dagen bezig. Wanneer deze twee functionarissen

worden aangesteld, is hun volle dagtaak reeds aanwezig. Het werk groeit nog steeds en er komen voortdurend allerlei veranderingen, o.a. de bemoeiingen inzake de Duitsche ziekenfondsen. Daar kan ik op dit oogenblik niet volledig over zijn. Geloof U echter, dat de hoeveelheid werk overstelpend groot is en dat de Maatschappij behoefte heeft aan een centraal bureau en twee functionarissen en dat het de bedoeling is, dat het bureau gevestigd wordt in Den Haag, niet omdat dit punt bij uitstek geschikt zou zijn als de tijd het niet noodig maakte het daar te projecteeren; want dan zou Utrecht beter zijn, waar alle collega's uit het geheele land gemakkelijk heen zouden kunnen komen. Echter is het noodig Den Haag te nemen, omdat daar alle besprekingen plaats vinden en moeten plaats vinden. De besprekingen worden het eene uur gevraagd en het andere uur gehouden. Daarom is het noodig, dat het centraal bureau in Den Haag is gedomicilieerd. Dit is het derde punt.

Ten vierde is het de bedoeling de contributie te verhoogen en in verhouding tot wat nu betaald wordt aanmerkelijk te verhoogen. In vergelijking met hetgeen andere vereenigingen van gelijke soort betalen is de contributie dan nog niet hoog, omdat in de toekomst in de contributie ook het abonnement op het Tijdschrift voor Tandheelkunde zal zijn begrepen. Met inachtneming van de clause, dat de collega's die niet practiseeren en de jonge collega's die nog geen twee jaar gevestigd zijn, een aanmerkelijke reductie krijgen, zal de contributie f 4,— per maand bedragen, d.w.z. dat U per maand f 4,— automatisch van Uw girorekening kunt laten afschrijven. Op dit oogenblik betaalt U f 25,— plus de afdeelingcontributie en dan wordt het f 48,— plus de afdeelingcontributie. U krijgt een andere berekening, wanneer U daarin verdisconteert, dat het abonnement op het Tijdschrift voor Tandheelkunde is inbegrepen en dat de Maatschappij daardoor meer leden zal krijgen, die geabonneerd zijn op het Tijdschrift voor Tandheelkunde en inzage kunnen nemen van alle jaarverslagen van commissies, van verslagen van vergaderingen, die zijn gehouden, enz. Bovendien is het de bedoeling, dat bij deze werkwijze, die sterk gecentraliseerd is, het zoo belangrijke werk in de commissies niet zal worden prijsgegeven. Het commissiewerk blijft op volle kracht stoomen. Al het werk, dat nu in de commissies geschiedt, zal blijven bestaan. Dit is voor de Maatschappij van uitnemend belang, omdat deze commissies belangrijke diensten aan de Maatschappij bewijzen en omdat door dit commissiewerk duidelijk aan het licht treedt, welke leden voor de Maatschappij van beteekenis zijn. Dit commissiewerk blijft een kompas, waarop de Maatschappij verder zal kunnen stoomen en met flinke vaart in dezen tijd, die tempo vraagt. Maar aan den anderen kant zullen de afdeelingen weten, dat een centraal bureau vraagbaak kan zijn voor alle moeijlichkeiten, die zich voordoen en voor alle inlichtingen, die gevraagd worden en voor alle besprekingen, die plotseling noodig zullen zijn, omdat het bureau van de Maatschappij bij voortduring ter beschikking is.

Ik meen het hierbij te kunnen laten en ik hoop, dat deze vergadering zal willen aannemen, dat het een gebiedende eisch is, dat deze Maatschappij bij het verlopen van het getij de bakens verzet en deze Maatschappij geen misbruik maakt van functionarissen, waarbij het niet moge-

lijk zal zijn in de toekomst nog langer functionarissen te vinden, die hun privé omstandigheden benadeeld zien door deze feiten. Ik hoop, dat U zult willen inzien, dat het harde noodzaak zal zijn, dat de sociale belangen en de beroepsbelangen in veilige handen zullen zijn en blijven.

Dank U. (applaus).

De voorzitter dankt den heer **K r a n e n b u r g** zeer voor zijn inleiding en zegt, dat hij gaarne de gelegenheid tot discussie wil openen. Hij zou gaarne vanmiddag een uitspraak willen hebben, dat men in het algemeen achter deze voorstellen staat.

Van de gelegenheid tot discussie wordt door meerdere leden uitvoerig gebruik gemaakt. Men is het in groote lijnen met de reorganisatieplannen eens. Alleen wordt de vraag gesteld of het niet wenschelijk zou zijn, het nieuwe bureau op een meer centraal punt, bijv. Amsterdam of Utrecht te vestigen.

Nadat de voorzitter verschillende vragen uitvoerig heeft beantwoord, wordt op voorstel van **J. S a n d e r s** Ezn. de volgende motie ingediend:

De Algemeene Vergadering van de Nederlandsche Maatschappij tot Bevordering der Tandheelkunde,
bijeën te Utrecht, op 8 Februari 1941,

gehoord de uiteenzetting door het D.B. omtrent in te dienen voorstellen tot reorganisatie van de werkwijze der Maatschappij en de daarop gevolgde besprekingen,

stelt vast, dat zij een en ander met belangstelling heeft aan-gehoord en dat zij zich met de strekking dezer plannen volkomen kan vereenigen,

verzoekt het H.B. om zoo spoedig mogelijk nader uitgewerkte voorstellen aan haar beslissing te onderwerpen.

(applaus).

De Voorzitter. Het D.B. stelt voor, deze motie-**S a n d e r s** in stemming te brengen. (De motie wordt nogmaals gelezen).

De heer **P l a n t e y d t**. M. de V. Is het wel wenschelijk, dat op dit oogenblik te doen, met het oog op het feit, dat dit punt pas voor vanavond op de agenda is aangekondigd?

De Voorzitter. Nu U deze opmerking maakt, wil ik de motie na de pauze in stemming brengen en neem ik aan, dat er dan niet zooveel nieuwe gezichtspunten bijgekomen zullen zijn. Ik lees daarom de motie nogmaals voor en zal die later in stemming brengen. Als er amendementen zijn, kan ik die direct in ontvangst nemen. Zoo niet, dan zal de motie na de pauze in stemming worden gebracht.

Ik schors thans de vergadering tot 8 uur precies.

II. ZITTING VAN ZATERDAGAVOND 8 UUR.

De Voorzitter heropent om 8 uur de vergadering en stelt aan de orde het vervolg der behandeling van

13. *Bespreking van voorstellen tot reorganisatie der Maatschappij.*

met de daarbij ingediende motie van den heer Sanders.

Nadat door enkele leden nog inlichtingen zijn gevraagd, die door den voorzitter worden verstrekt, komt de motie in stemming, die met algemeene stemmen wordt aanvaard.

9. *Verkiezing van voorzitter en penningmeester der Maatschappij.*

Voorzitter benoemt de heeren Duyzings, Vermooten en Boomsma tot leden van het stembureau.

Inmiddels verzoekt de voorzitter den heer Tekenbroek zijn inleiding te willen houden over „Een systeem van ordening in de sociale tandheelkunde”.

Deze inleiding is in extenso reeds opgenomen in het Maart nummer.

De voorzitter dankt den heer Tekenbroek voor zijn zeer belangrijke inleiding en vraagt wie naar aanleiding hiervan het woord verlangt.

Aan de uitvoerige discussies wordt door verscheidene leden deelgenomen en de verschillende vragen worden door den inleider beantwoord.

Besloten wordt, dat het D.B., in overleg met collega Tekenbroek, over deze materie een prae-advies zal uitbrengen.

Het stembureau deelt thans mede, dat voor voorzitter zijn uitgebracht 105 stemmen, waarvan 102 op den heer Brugman en 3 blanco en voor penningmeester op den heer Edel 103 stemmen en 2 blanco.

10. *Verkiezing secretaris der Maatschappij.*

Door het H.B. zijn candidaat gesteld: J. A. Salomons en L. J. M. Spoorenberg.

Er werden 105 stemmen uitgebracht, waarvan 86 op den heer Salomons, 16 op den heer Spoorenberg en 3 van onwaarde.

De heeren Brugman, Edel en Salomons verklaren zich bereid hun herbenoeming te aanvaarden.

(Applaus).

11. *Verkiezing leden der Centrale Ziekenfonds-Commissie.*

De heeren v. Eupen, Paerl, Blauw, Spoorenberg en Zondervan worden bij acclamatie herkozen en verklaren zich bereid hun benoeming aan te nemen.

Om 10.30 uur schorst de voorzitter de vergadering tot Zondagmorgen 10 uur.

III. ZITTING VAN ZONDAGMORGEN 10 UUR.

De Voorzitter. Ik heropen de vergadering.

Ik wil U in herinnering brengen wat bij punt 18 van de agenda vermeld staat, nl. dat alleen die punten bij de rondvraag in behandeling kunnen worden genomen, welke bij het begin der vergadering schriftelijk zijn ingediend. Ik zou dus degenen, die van de rondvraag gebruik willen maken,

willen verzoeken hun vragen schriftelijk in te dienen, althans als zij dit gisteren niet reeds gedaan hebben.

14. *Richtlijnen voor de kleutertandverzorging.*

De Voorzitter. Deze richtlijnen zijn te vinden in Bijlage II. Alvorens deze in behandeling te nemen, wil ik U mededeelen, dat in den loop van het jaar door het H.B. een commissie hiervoor is ingesteld en dat de urgentie om deze richtlijnen te ontwerpen, in den laatsten tijd grooter is gebleken, dan men aanvankelijk dacht. De commissie was oorspronkelijk eenigszins anders samengesteld dan zij nu is. Zij bestaat thans uit collega Paesi, voorzitter, Mevr. De Beer-van Essen, secretaresse, Mej. De Ruyter en Duyzings. Deze commissie heeft met den grootsten spoed en de meeste activiteit deze richtlijnen ontworpen, zoodat zij thans in deze vergadering in bespreking kunnen worden gebracht.

Mag ik vragen, wie naar aanleiding van deze richtlijnen het woord verlangt, waarbij ik verzoek een scheiding te maken tusschen het principe en de details.

Ik zou eerst het principe willen bespreken, om straks meer in details te treden en de meer ondergeschikte punten te behandelen.

Van de gelegenheid tot discussie wordt door vele leden gebruik gemaakt. Collega Koenen breekt een lans voor de behandeling van eenvoudige orthodontische afwijkingen, die gewoonlijk ontstaan door verkeerde aanwensels, door den kleutertandarts zelf en slechts de gecompliceerde gevallen te verwijzen naar den specialist-orthodontist.

Ook andere sprekers deelen deze meening van collega Koenen en zouden graag zien, dat hiermede in de richtlijnen voor de kleutertandverzorging rekening wordt gehouden.

Door eenige leden wordt verder opgemerkt, dat een halfjaarlijksche contrôle voor kleuterbehandeling onvo'doende moet worden geacht, zoodat de contrôle drie of viermaal per jaar dient te worden gehouden. —

De voorzitter der Commissie beantwoordt de verschillende sprekers en zegt, dat de orthodontische behandeling, zoowel als meerdere contrôle's, de kosten der kleutertandverzorging belangrijk zal verhoogen, doch dat de Commissie gaarne nader zal overleggen, hoe aan deze wenschen kan worden tegemoet gekomen.

De heer Vermaans heeft bezwaren tegen de instructie en zou gaarne zien, dat de helpster wordt belast met de geheele administratie.

De voorzitter zegt, dat dit hierop in de praktijk ook neerkomt, maar uiteindelijk is de tandarts verantwoordelijk voor de administratie en behoort hij de helpster daarvoor aanwijzingen te geven.

De heer Sanders geeft in overweging, waar dit stuk voornamelijk bedoeld is voor niet-tandartsen, het doel wat verder uit te breiden en daarvoor te lezen:

„Het doel van de kleutertandverzorging is het 2—6-jarige kind voor tandpijn te bewaren, afwijkingen van den normalen stand van het gebit te voorkomen, den voedingstoestand van het kind op peil te houden en zijn gezondheid te bevorderen.”

Dit drukt beter het einddoel uit, dan alleen: het melkgebit voor tandbederf te behoeden, want het is niet onmogelijk, dat iemand vraagt, wat het schaadt, als het melkgebit door tandbederf wordt aangetast, daar het er toch uit gaat. Dat zijn vragen die voorkomen. Het is mij te doen om het principe, dat wij beter doen uitkomen, dat het voor den algemeenen gezondheidstoestand van het kind gewenscht is.

De voorzitter. Ik begin te zeggen, dat U volkomen gelijk hebt. Dat wil echter niet zeggen, dat wij het zoo kunnen overnemen. Wat in de concept-richtlijnen staat als doel moet in engeren zin opgevat worden, dan het doel, waarvoor de tandarts bij de kleutertandverzorging werkt. Iets anders is, dat het uiteindelijke doel toch tot uiting moet komen. Nu zou ik, in analogie met de schooltandverzorging, veel willen verplaatsen naar de Inleiding, waarin het in iets ruimere bewoordingen naar voren wordt gebracht en misschien kan met een kleine verwijzing in de concept-richtlijnen daarop teruggekomen worden. Ik zou het echter liever in de Inleiding willen hebben.

Wij zullen dit punt nader bekijken, en ongetwijfeld met Uwe opmerkingen rekening houden.

Nadat nog meerdere vragen zijn gesteld en beantwoord, dankt de voorzitter de commissie voor de buitengewoon voortvarende wijze, waarop zij in zeer korten tijd deze richtlijnen heeft samengesteld.

15. *Voorstel van het Hoofdbestuur:*

In verband met de ontworpen richtlijnen en de mogelijkheden om invoering van kleutertandverzorging te bevorderen, stelt het H.B. aan de algemeene vergadering voor, den Centralen Raad voor Sociale Tandheelkunde te verzoeken zich ook met de organisatie van dit onderdeel der sociale tandheelkunde te willen belasten.

De voorzitter. Wij hebben nu deze richtlijnen voor de kleutertandverzorging en het is thans de vraag, wat wij daarmee zullen doen. Dit vindt U belichaamd in punt 15 van de agenda, waarin wij voorstellen het onderwerp aan den centralen Raad voor Sociale Tandheelkunde toe te vertrouwen en dezen de richtlijnen aan te bieden.

Mag ik concludeeren, dat de algemeene vergadering daarmee accoord gaat? Wij zullen dit niet eerder doen, dan nadat deze richtlijnen hun definitieven vorm hebben gekregen.

Goedgekeurd. (applaus).

16. *Voorstel van het Hoofdbestuur om volgens artikel 21 der Statuten de bindende besluiten Ia en Ib met ingang van 1 April 1941, wederom ongewijzigd voor vijf jaar te verlengen.*

De voorzitter. Ingekomen is een schrijven van collega H e y e n g a uit Leeuwarden, dat ik den secretaris verzoek te willen voorlezen.

Collega H e y e n g a stelt het volgend Bindend Besluit voor:

„Het is den leden of groepen van leden der Mij. niet geoorloofd een polikliniek of inrichting van soortgelijke strekking te hebben, daaraan werkzaam te zijn of daarbij belang te hebben.”

De heer v. d. V e n. Ik neem thans voor het eerst kennis van dit voorstel, waarover collega H e y e n g a geen ruggespraak met het afdelingsbestuur heeft gehouden. Ik kan U zeggen, dat dit bestuur zich niet achter dit voorstel kan scharen.

Van andere zijde wordt de vraag gesteld, of, en zoo ja, welke contrôle er op de bestaande polikliniek wordt uitgeoefend, welke vraag door collega S a l o m o n s, namens de polikliniek-commissie uitvoerig wordt beantwoord.

De v o o r z i t t e r. Het voorgestelde Bindend Besluit van collega H e y e n g a beteekent practisch opheffing van alle bestaande poliklinieken.

Na eenige verdere discussie brengt de voorzitter het voorstel H e y e n g a in stemming, dat met algemeene stemmen wordt verworpen. Daarna worden de Bindende Besluiten *Ia* en *Ib* ongewijzigd met algemeene stemmen aangenomen. Over deze beide Bindende Besluiten zal volgens reglementairen weg een referendum worden gehouden.

17. *Plaatsbepaling der volgende algemeene vergadering.*

De v o o r z i t t e r. Ik moet U mededeelen, dat hoogstwaarschijnlijk, onvoorziene omstandigheden voorbehouden, er binnenkort een buitengewone algemeene vergadering zal worden gehouden, ter behandeling van de gisteren besproken reorganisatie-voorstellen. Die buitengewone algemeene vergadering zal redelijkerwijze in Utrecht plaats vinden.

Ik verzoek U de plaats van de volgende algemeene vergadering, de zomervergadering, aan het H.B. over te laten, om naar bevind van omstandigheden en mogelijkheden te kunnen handelen. Als het even kan, zullen wij in elk geval een zomervergadering houden. Het kan evenwel mogelijk zijn, dat juist door onvoorziene omstandigheden, waar ik zoo even op doelde, het beleggen van een algemeene vergadering misschien onmogelijk zou worden gemaakt. Dat zou zeer jammer zijn en zou het Maatschappij-werk aanzienlijk kunnen stagneeren, wat het H.B. zeer ongewenscht vindt.

Ik zou U daarom in overweging willen geven een oplossing te vinden, indien die moeilijkheden zich, wat niet te hopen is, zouden voordoen, en het Maatschappij-werk zou stagneeren, zoodat besluiten toch genomen kunnen worden, gehoord de afdelingen, zij het dan ook schriftelijk.

Op voorstel van collega N o r d wordt met algemeene stemmen een motie aangenomen, die nader door het D.B. geformuleerd, als volgt luidt:

De algemeene vergadering der Nederlandsche Maatschappij tot Bevordering der Tandheelkunde, op 8 en 9 Februari 1941 te Utrecht bijeen;
van oordeel,

dat, indien omstandigheden het reglementair bijeenroepen eener algemeene vergadering onmogelijk maken, het noodzakelijk is, de werkzaamheden der Maatschappij voortgang te doen vinden;

verzoekt het D.B.

eventueel in samenwerking of in overleg met zooveel leden van het H.B. als onder de dan heerschende omstandigheden in vergadering kunnen worden bijeengeroepen, al die maatregelen en besluiten te nemen en voor uitvoering daarvan zorg te dragen, waardoor de voortgang der werkzaamheden van de Maatschappij wordt gewaarborgd."

18. *Rondvraag.*

Voor de rondvraag waren door twee collega's schriftelijke vragen ingediend, o.a. over de nieuwe regeling der omzetbelastingen.

Deze vragen worden door den voorzitter zoo veel mogelijk beantwoord.

19. *Sluiting.*

De voorzitter. Ik ben nu aan het einde van deze vergadering gekomen.

Alvorens deze vergadering te sluiten, kan ik niet nalaten een kleine terugblik op deze bijeenkomst te werpen en te zeggen, dat ik zeer dankbaar gestemd ben over het verloop van deze vergadering. U zult het met mij eens zijn, dat dit een zeer belangrijke vergadering is geweest, die belangrijke besluiten heeft genomen. Ik hoop, dat verschillende maatregelen, die wij hebben moeten nemen om ons voor eventualiteiten te dekken, in de toekomst niet behoeven te worden toegepast.

Ik zeg U dank voor Uw aanwezigheid en Uw aandacht en ik sluit de vergadering.

J. A. SALOMONS,

Secretaris.

EENIGE GEGEVENS EN WENKEN.

1. Het algemeen secretariaat en de redactie van het Tandheelkundig Jaarboekje zijn gevestigd Anton Mauvelaan 9, Bussum, telef. 3225.

2. Voor assistentie, waarneming of overname van praktijk zich uitsluitend te wenden tot het Bemiddelingsbureau. Leider: G. Dekker, Smalleweg 1, Bunnik.

3. De penningmeester van het steunorgaan der Mij. is J. J. Backer Dirks, Eendrachtsweg 2a, Rotterdam. Gelden te remitteren aan de Twentsche Bank, rekening letter S van J. J. Backer Dirks of de postrekening van den penningmeester nr. 248849.

4. Aanvragen voor de ongevallen- en ziekteverzekeringsspolis op de speciale Maatschappij-voorwaarden, te richten aan de directie der verzekeringsbank: de Nieuwe Eerste Nederlandsche, Prinsessegracht 13, den Haag.

5. Den leden der Mij. wordt dringend verzocht geen persoonlijke besprekingen met een ziekenfonds te voeren, alvorens vooraf inlichtingen te hebben ingewonnen bij de betreffende afdelings-ziekenfondscommissie. — Dit voorkomt latere moeilijkheden!

6. Collegae, die het voornemen hebben een praktijk over te nemen, waaraan een ziekenfonds-praktijk verbonden is, worden, in hun eigen belang, aangeraden, alvorens daartoe over te gaan, inlichtingen in te winnen bij de Centrale Ziekenfonds-Commissie.

7. Het secretariaat der Centrale Ziekenfondscommissie is gevestigd bij B. L. Paërl, Amsterdamscheweg 538, Amstelveen. (postadres A'dam, Z.)

8. Voor inlichtingen de beroepsethiek betreffende — bijv. advies in gevallen, waarin de Codex niet voorziet — kan men zich wenden tot de Secretaresse der Commissie voor beroepsethiek: Line de Beer-van Essen, de Laïressestraat 126, Amsterdam-Z.

9. Het secretariaat der Centrale Commissie voor Schooltandverzorging is gevestigd bij F. E. Pasi, Wilhelminastraat 58 te Haarlem.

Laboratoria, aangesloten bij de Vereeniging
van Laboratoriumhoudende Tandtechnici in
Nederland

(Secr. Ampèrestr. 75, Den Haag. Tel. 332015, postrek. 217307)

Lijst der aangesloten Laboratoria.

H. C. Stikkel	Alkmaar
Amst. Tandt. Lab. N.V. J. C. Adriaansen	Amsterdam
A. C. Deurloo	Amsterdam
J. A. Dürschke Jr.	Amsterdam
L. M. Fritz Jr.	Amsterdam
P. Gijzelaar	Amsterdam
„Orthodontie” Tandtechn. Lab. C. L. Baak	Amsterdam
K. H. F. Rammelt. Jr	Amsterdam
E. Thomas	Amsterdam
A. Vertes	Amsterdam
J. van Wezel	Amsterdam
N. G. Pieters	Amersfoort
P. van Toledo	Amersfoort
Tandtechnisch Laboratorium v/h B. Burghoorn	Apeldoorn
A. J. Kosterman	Arnhem
Tandtechnisch Lab. Arnhem	Arnhem
Tandtechnisch Lab. „Gelderland”, H. J. Kooi	Arnhem
Gebr. Tolmeijer	Arnhem
K. den Hartog	Assen
C. Limburg	Baarn
P. Backes	Bergen op Zoom
J. Bolhuis	Breda
G. M. L. Augustijn	Bussum
Joh. Schouten	Delft
M. v. d. Graaf	Dordrecht
J. H. Kemp	Dordrecht
G. H. R. van Empelen	Enschede
A. C. van Dommelen	Gouda
J. Appelfhof	Groningen
Groninger Tandtechnisch Laboratorium	Groningen
Max Reneman N.V.	
A. F. J. Bernard	Den Haag
J. R. Fruitema	Den Haag
R. Hoeve	Den Haag
N.V. Moerhuis & Segboer	Den Haag
B. v. d. Neut	Den Haag
W. Neefs	Den Haag
H. C. Oussoren	Den Haag
Jac. Poot	Den Haag
A. Westra	Den Haag
A. van Zadel	Den Haag
H. J. P. Cornet Jr.	Haarlem

W. Geuzebroek	Haarlem
G. Henneman	Haarlem
J. v. d. Kuy	Haarlem
M. Takken	Haarlem
Y. Meyer	Heerenveen
J. J. Verharen	Heerlen
A. Muzerie	Den Helder
Gooisch Tandtechn. Lab. L. P. H. v. d. Berg	Hilversum
Hilversumsch Tandtechnisch Lab. J. Jacobs	Hilversum
P. F. J. Felten	Laren
Friesch Tandt. Lab. Ombelet & Jorna	Leeuwarden
H. Kooistra	Leeuwarden
A. L. van Bergen Henegouwen	Leiden
M. H. v. d. Linde	Leiden
F. G. Smithuis	Lochum
Gebr. Mueller	Maastricht
H. J. K. van Empelen.	Rotterdam
L. W. F. Lacroix	Rotterdam
C. Th. Leenders	Rotterdam
W. van der Meulen	Rotterdam
J. F. de Regt	Rotterdam
L. E. Roclofsen	Rotterdam
Rotterdamsch Tandtechn. Lab. W. A. Tieleman.	Rotterdam
J. van Solingen	Scheveningen
J. van Toledo	Scheveningen
G. Halvax	Schiedam
H. J. Volbeda	Sneek
B. H. Cohen	Tilburg
Jos. Helwes	Tilburg
H. Hopman	Utrecht
J. G. H. Jansen	Utrecht
H. J. Jetses	Utrecht
A. Meyer	Utrecht
L. M. J. Ostendorf	Utrecht
J. L. Schappert	Utrecht
C. Veth	Utrecht
D. Volbeda	Utrecht
J. v. d. Wildt	Voorburg
D. M. de Leve	Wildervank
S. A. May	Winschoten
J. Siesling	Zwolle
P. C. A. Broek	Zeist

De laboratoriumhouder K. v. d. Woude, Menaldumerstraat 9B te Leeuwarden, is wegens onbevoegde uitoefening der tandheelkunde van de ledenlijst der V.L.T.H. geschrapt.

Ingevolge het bepaalde bij art. 6 der overeenkomst met de V.L.T.H. is het leden der Maatschappij niet meer veroorloofd tandtechnische opdrachten aan het laboratorium v. d. Woude te Leeuwarden te geven.